

Kinderopvang High Five!

Pedagogisch werkplan

De Donderjagers & de Deugnieten

Oktober 2024

Inhoudsopgave

1. Inleiding en visie

2. Beschrijving van de locatie

3. Randvoorwaarden

- Groepsindeling (aantal stam/basisgroepen, leeftijd, aantal plaatsen in de groep)
- BKR; berekening met 1ratio.nl
- Vaste basismedewerkers
- Mentorschap
- Ruilen en incidenteel en structureel afnemen van extra dagen
- Vormgeving open deuren beleid
- Wenbeleid en afscheid van een kind.
  - het wennen van een nieuw kind
  - de overgang naar een andere groep
  - afcheid van een kind dat de kinderopvang verlaat
- Ophalen door derden
- Afmelden van kinderen
- Vervoer

4. Middelen

- Dagindeling
- Huisregels
- Inrichting binnen en buiten
- Materialen aanbod
- Observatiemethode

5. Pedagogisch handelen

- Praktijkvoorbeelden
- Voertaal
- Rituelen en pedagogisch handelen bij
  - halen en brengen
  - eten
- Spelen: afspraken, rituelen en pedagogisch handelen bij
  - vrij spel
  - geleid spel
  - buitenspelen
  - mediagebruik
- Normen en waarden m.b.t.
  - taalgebruik
  - seksualiteit en intimiteit

6. Kwaliteitszorg

- Ziekte van kinderen en medicijngebruik
- Zorgkinderen
- Uitwerking aanbevelingen Rapport Gunning:
  - de procedure rondom werving en selectie

het gebruik van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

7. Samenwerking met ouders

- Oudercontacten
- Oudercommissie
- Een verwijzing naar de protocollen die gebruikt worden

1. Inleiding en visie

Aanvullend op het pedagogisch beleidsplan is er een vertaalslag gemaakt naar de dagelijkse gang van zaken. Hiermee wordt het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers zichtbaar en tevens toetsbaar.

Ook wordt in dit pedagogische werkplan duidelijk gemaakt hoe de praktische invulling van de gang van zaken is, denk hierbij aan het aantal kinderen op een groep, de inzetbaarheid van pedagogisch medewerkers en dergelijke.

Dit plan wordt besproken met alle medewerkers van de vestiging en met de oudercommissie. Indien nodig en gewenst wordt het plan tussentijds aangepast.

Kinderen worden door de pedagogisch medewerkers gedragsmatig begeleid. Daar willen we mee zeggen dat een kind op de BSO alleen op zijn of haar gedrag wordt aangesproken. Als een kind ongewenst gedrag vertoont en de regels overtreedt die gelden binnen de groep dan wordt het kind even apart genomen en uit de groep geplaatst. Daarna wordt bekeken of het kind begrepen heeft welk gedrag niet acceptabel is en of het zich kan aanpassen. Vervolgens kan het kind terug naar de groep. Een kind is op BSO 'de Donderjagers en de Deugnieten' dus niet 'stout', maar zijn of haar gedrag is af en toe ongewenst en wordt daarop aangesproken. De algemene communicatie naar de kinderen toe is open en positief. Ieder kind mag er zijn, zoals het is.

Door deze aanpak zien we dat kinderen groeien in hun zelfvertrouwen! Dit zelfvertrouwen ligt weer aan de basis van een gezonde en optimale ontwikkeling.

Wij behandelen kinderen met respect en laten het kind in zijn of haar waarde. De pedagogisch medewerkers gebruiken 'ik-boodschappen' wanneer dit nodig is. Op deze manier worden verwachtingen of aanpassingen concreet gemaakt, en hiermee duidelijk voor het kind. Uit die duidelijkheid vloeit automatisch een gevoel van veiligheid voort. (Thomas Gordon).

Op BSO de Donderjagers en de Deugnieten is ruimte voor de talenten en interesses van ieder kind. De pedagogisch medewerkers gaan uit van het individuele kind, en zijn of haar eigen manier van communiceren. Dit kan in woorden zijn, in klanken, maar ook in kunst. De pedagogisch medewerkers spelen hierop in en geven de kinderen de mogelijkheden op dit te uitten op een bij hen passende manier. Hierdoor wordt niet alleen de sociale competentie vergroot, maar ook de persoonlijke competentie en worden er normen en waarden aangeleerd. Wij geloven in de kracht van de natuur op kinderen. Wij spelen elke dag minstens een uur buiten. Dit helpt niet alleen het fysieke lichaam, maar ondersteund vriendschappen, daagt kinderen uit en bouwt mee aan het zelfvertrouwen.

Onze pedagogische doelen zijn:

1. Het bieden van voldoende (emotionele) veiligheid voor het kind
2. Het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competenties te ontwikkelen
3. Het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen voor het ontwikkelen van sociale competenties
4. Overdracht van waarden en normen

Een uitgebreide beschrijving van het werken aan de competenties is te vinden in het algemeen pedagogisch beleidsplan.

2. Beschrijving van de locatie

Wij vinden het belangrijk een huiselijke en gezellige sfeer in de inrichting te creëren. Kinderen moeten zich thuis voelen. Daarnaast moet de ruimtelijke omgeving een fysieke maar ook emotioneel veilige plaats zijn met voldoende uitdaging voor ieder kind.

Er zijn hoekjes gemaakt waar de kinderen kunnen spelen, samen of alleen. Daarnaast heeft de BSO ook speciale ruimten voor specifieke bezigheden.

Kinderen kunnen al naar gelang hun ontwikkeling en belangstelling kiezen voor de hoeken.

Ook wordt rekening gehouden met actieve gebieden en rustige gebieden.

Daarnaast is er in elke groepsruimte een grote tafel waar samen gegeten en gedronken wordt, maar ook spelletjes gedaan worden of andere gezamenlijke activiteiten.

Het sanitair is aangepast op de leeftijden van de kinderen.

Uiteraard zijn de wasgelegenheden bij de toiletten.

Aangrenzend aan elke groepsruimte is er zicht op de tuin. Wij houden van natuur en willen dit graag overbrengen op de kinderen. Uiteraard is er genoeg ruimte om te ravotten en lekker te spelen.

De BSO groep Donderjagers geeft ruimte voor 24 kinderen.

De BSO groep Deugnieten geeft ruimte voor 10 kinderen.

Op de BSO groep Donderjagers is er ruimte voor 24 kinderen. Wij hanteren het maximale aantal van 22 kinderen op deze groep, tenzij de BKR berekening anders aangeeft bij inzet van 2 vaste medewerkers.

3. Randvoorwaarden

Groepsindeling

Binnen kinderopvang High Five locatie Moppies & Muters zijn er 4 te onderscheiden. Er zijn 2 kinderdagverblijfgroepen en 2 groepen buitenschoolse opvang.

Kinderen worden opgevangen in verticale groepen. Dit betekent dat kinderen tussen de 4 en 12 jaar samen in een 'basisgroep' zitten.

Aandacht voor het individuele kind in groepsverband, dat vinden wij belangrijk. De groepen zijn zo opgebouwd dat een kind altijd voldoende leeftijdsgenootjes om zich heen heeft. Vanaf 1 juli 2024 hoeven de kinderen niet meer in een vaste basisgroep worden opgevangen. Een basisgroep is een vaste groep waarin kinderen van de buitenschoolse opvang zijn ingedeeld.

De kinderen worden gezamenlijk opgevangen in de twee verschillende BSO groepen. Hierbij wordt rekening gehouden met het aantal stamplaatsen van de desbetreffende ruimte en met de ontwikkeling en karakters van de kinderen.

In de groepen worden er activiteiten aangeboden voor verschillende leeftijden, zodat de kinderen kunnen aansluiten bij hun behoeftes en kunnen spelen met vriendjes en vriendinnetjes. In iedere ruimte is er een vaste beroepskracht of beroepskracht in opleiding aanwezig die de kinderen begeleiden tijdens hen spel.

Door op deze manier kinderopvang aan te bieden, kan er meer gekeken worden naar de interesses van het kind en de individuele behoeftes van het kind, wat passend is binnen de visie van KOV High Five. De beroepskracht kan op deze manier zijn en/of haar talenten of expertises uitdragen naar de kinderen.

Iedere pedagogisch medewerker heeft een groep die onder hem of haar valt. Kinderen en ouders worden gekoppeld aan een vaste pedagogisch medewerker, de mentor. De mentor is degene die het intakegesprek heeft gevoerd en de eerste contactpersoon voor de ouders. Tijdens de haal en breng momenten kunnen ouders natuurlijk alle pedagogisch medewerkers aanspreken, maar bij specifieke afspraken gebeurt dit met de pedagogisch medewerker die mentor is van het kind. De groepen zijn bewust niet op leeftijd, omdat wij willen dat een ouder van het gezin niet verschillende pedagogisch medewerkers hoeft aan te spreken voor ieder afzonderlijk gezinslid. Broertjes en zusjes zitten dus samen in een groep. Aan tafel zitten de kinderen gewoon door elkaar, omdat wij het belangrijk vinden dat ze hun eigen vriendjes en vriendinnetjes uitkiezen. Oudere kinderen leren verantwoordelijkheden door met jongere kinderen aan tafel te zitten. Jongere kinderen leren op deze manier ook andere kinderen kennen die in hogere groepen zitten

BKR (berekening met 1ratio.nl)

De toewijzing van de pedagogisch medewerker aan de basisgroepen vindt plaats volgens de verhoudingen zoals die voortkomen uit de Regeling Kwaliteit Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen en zoals die beschreven staan in het pedagogisch beleid.

Op de BSO is de pedagogisch medewerker-kind ratio 1:12. Dit houdt in dat er één pedagogisch medewerker per 10 aanwezige kinderen is. Om te bepalen of er voldoende beroepskrachten zijn voor het aantal kinderen, wordt gebruik gemaakt van 1ratio.nl. Dit

rekenmiddel is ontwikkeld in opdracht van het Ministerie van SZW in samenwerking met de convenantpartijen: de Brancheorganisatie Kinderopvang, Boink, GGD Nederland en de VNG.

Vaste medewerkers

Zoals bij de groepsindeling is beschreven heeft iedere pedagogisch medewerker een basisgroep die onder hem/haar valt. De medewerkers zijn zoveel mogelijk vaste mensen. Dat wil zeggen, medewerkers die voor langere tijd in dienst zijn bij kinderopvang High Five. Wij hechten veel waarde aan medewerkers die gebonden zijn aan de kinderopvang, de kinderen en de organisatie.

Door het open-deurenbeleid de Donderjagers en Deugnieten zijn kinderen bekend met de vaste pedagogisch medewerkers van alle groepen. In de vakantieperiode is minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker aanwezig.

Alle medewerkers, inclusief invalkrachten, beschikken over een erkend diploma voor het werken in de kinderopvang en een verklaring omtrent gedrag.

Mentorschap

Ieder kind krijgt bij de start van de opvang een mentor toegewezen. De mentor is het aanspreekpunt voor zowel ouder als kind. De mentor volgt het kind op de voet, voert de observaties uit en onderneemt actie bij eventuele problemen en/of achterstanden. Ook zal de mentor de 10 minuten gesprekken voeren met de ouders. De mentor draagt er zorg voor dat daar waar nodig extra contact zal zijn met ouders en/of basisschool. Uiteraard zorgt de mentor dat zijn of haar mentorkind zich op zijn of haar allerbest voelt op de opvang.

Ruilen en incidenteel en structureel afnemen van extra dagen

Het kan voorkomen dat u uw kind een andere dag naar de opvang wilt brengen dan de afgesproken dag. Dit is mogelijk als de groeps grootte dit toelaat. U kunt dit aangeven via het ouderportaal. Deze laat u zo snel mogelijk weten of de opvang op de andere dag mogelijk is.

Heeft u af en toe extra opvang nodig, voor of na schooltijd, tijdens vakantieweken of een vrije schooldag? Dan kunt u incidentele opvang afnemen.

Via het ouderportaal is extra opvang en ruildagen aanvragen mogelijk. Per aanvraag kijken we of plaatsing op die dag mogelijk is. Dit is onder meer afhankelijk van de groeps grootte en de aanwezige pedagogisch medewerkers.

Vormgeving open deuren beleid

Op de BSO's van Kinderopvang High Five wordt gewerkt met verticale groepen. Een verticale groep bestaat uit kinderen van 4 tot 13 jaar. Alle kinderen zijn ingedeeld in een basisgroep met een eigen pedagogisch medewerker. Het dagelijkse programma in de basisgroep biedt kinderen een aantal vaste elementen, zoals de gezamenlijke eet- en drinkmomenten. De indeling in een basisgroep betekent niet dat kinderen alleen in hun eigen groep spelen. Naast de basisgroep, wordt de groep op bepaalde momenten van de dag ingedeeld in subgroepen, b.v. voor activiteiten. Kinderen krijgen ook de ruimte om zelf te kiezen voor een subgroep.

In een goed geleide verticale groep leren kinderen functioneren met verschillende kinderen, worden hun sociale contacten rijker, hun sociale rollen gedifferentieerder, en leren ze verantwoordelijkheid te nemen. Bij problemen kunnen de kinderen terugvallen op hun eigen pedagogisch medewerker.

Afhankelijk van de situatie en de beoordeling van de pedagogisch medewerkers is er een terugkeermoment aan het einde van de middag naar de basisgroep. Dit is afhankelijk van het spel en de activiteiten die aangeboden worden

Voor de oudere kinderen willen we de BSO uitdagend houden door ze zo veel mogelijk te betrekken bij het groepsproces. Voor alle kinderen dient er ruimte te zijn om zich terug te kunnen trekken met leeftijdsgenoten. Door aandacht te besteden aan de begeleiding van het groepsproces ontstaat er een positieve groepssfeer. Het werkplezier van pedagogisch medewerkers is hier ook bij gebaat. Structuur bieden via groepsregels, groepsindeling en een goed uitgevoerd open deuren beleid helpt ook om veiligheid, houvast en uitdaging te garanderen.

De basisgroep.

De kinderen zijn ingedeeld in een basisgroep met een eigen pedagogische medewerker. Dat wil zeggen, dat er een vaste groep is wat de samenstelling van de groep betreft. Zo'n groep vormt een geheel op bepaalde momenten van een dag(deel), zoals bijvoorbeeld bij het drinken en eten. Het dagelijkse programma in de basisgroep biedt kinderen een aantal vaste elementen. De vaste pedagogische medewerkers volgen het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen van hun basisgroep.

Subgroepen.

De indeling in een stamgroep betekent niet dat kinderen alleen in hun eigen groep spelen. Dit beperkt de kinderen te veel in hun drang tot ontdekken. Naast de stamgroep, wordt de groep op bepaalde momenten van de dag ingedeeld in subgroepen, zodat de pedagogisch medewerkers bepaalde activiteiten of projecten kunnen uitvoeren. Ook geeft het de kinderen de ruimte, te spelen in zelf gekozen subgroepen. Kinderen met gemeenschappelijke spelinteresses, spelen graag met elkaar.

Wenbeleid en afscheid.

Wennen

Ongeveer 2 tot 4 weken voordat de opvang start, nodigen wij uit voor een kennismakingsgesprek. Tijdens dit gesprek op de BSO maken we onder andere afspraken over de wendag(en). Tijdens deze dag(en) kunnen u en uw kind kennismaken en vertrouwd raken met de dagelijkse gang van zaken op de BSO.

Het wennen is een service van Kinderopvang High Five en zal u niets kosten.

Overgang naar een andere groep

Als een kind het 4 jaar wordt, mag het van het KDV naar de BSO. Vooraf wordt dit door pedagogisch medewerkers doorgenomen met de ouders en met het kind. Ook hier wordt in overleg met de ouders een wendag of wendagen afgesproken.

Afscheid

Als een kind de BSO verlaat nemen we uitgebreid afscheid van het kind. In overleg met ouders nemen we de laatste dag dat het kind bij ons is afscheid. Dit doen we door de andere kinderen te vertellen dat dit kind vandaag voor het laatst is en waar het kind daarna heen gaat. In de middag wordt een bescheiden feestje gevierd. De kinderen zingen een liedje voor het kind en het kind mag eventueel iets uitdelen. Het kind krijgt een afscheidscadeautje,

bijvoorbeeld een tekening van de kinderen. Als het kind wordt opgehaald zeggen de aanwezige pedagogisch medewerkers het kind en zijn/haar ouders gedag en zwaaien eventueel samen met de dan nog aanwezige kinderen het kind uit.

Ophalen door derden

De kinderen die bij ons op de BSO aanwezig zijn mogen alleen door de eigen ouders opgehaald worden. Kinderen worden niet aan derden meegegeven, tenzij ouders dit van tevoren hebben laten weten door dit bijvoorbeeld tijdens de overdracht in de ochtend te vertellen of op de dag zelf te bellen of door te geven via de ouderapp.

Mocht er onverhoopt een derde zijn die het kind komt ophalen, dan bellen we altijd eerste met de ouders of ze toestemming geven dat deze derde hun kind meeneemt. Mochten we de ouders niet kunnen bereiken dan geven we het kind niet mee.

Afmelden van kinderen

Als een kind onverhoopt een dag niet bij ons kan komen, vragen we ouders dit voor 08:30 aan ons door te geven (tijdens schoolloze en vakantiedagen) of voor 14:00 op schooldagen of voor de VSO zo vroeg mogelijk, zodat wij weten op hoeveel kinderen we kunnen rekenen.

Mochten we een kwartier na de afgesproken aanvangstijd nog niets gehoord hebben dan bellen we ouders om te vragen of we hun kind nog kunnen verwachten die dag of dat er misschien iets aan de hand is.

Als ouders en kinderen vakantie hebben vragen we ouders dit zo spoedig mogelijk aan ons door te geven zodat wij hier rekening mee kunnen houden bij de inzet van onze pedagogisch medewerkers.

Vervoer

Kinderen die gebruik maken van de voorschoolse opvang worden door een pedagogisch werker lopend, met de (bak)fiets, BSO bus of met de auto/busje naar school gebracht. Afhankelijk van het weer, het aantal kinderen en afspraken met de ouders wordt een vervoersmiddel gekozen.

Het ophalen van school zal regulier met de bakfiets of BSO bus gebeuren. Als er veel kinderen van dezelfde school opgehaald worden kan het gebeuren dat wij ons busje inzetten.

4. Middelen

Dagindeling

Tijdens schoolloze en vakantiedagen hanteren we onderstaande dagindeling:

9:30 uur fruit eten en limonade drinken

12:00 uur lunch, brood en melk

14:00 uur fruit eten en limonade drinken

16:00 uur koekje eten en limonade drinken

Tussendoor worden er diverse activiteiten aangeboden.

Op schooldagen zijn we rond 14:45 uur op de BSO. Dan gaan we aan tafel voor vers biologisch fruit en drinken en daarna is er keuze voor een activiteit of vrij spel. Rond 16:00 uur drinken we nog een keer gezamenlijk wat en eten een koekje.

Huisregels

De huisregels krijgt iedere ouder bij aanmelding mee in de vorm van een aanmeldinformatie boekje. Deze kunt u ook opvragen bij de pedagogisch medewerkers.

Inrichting binnen en buiten

Onze groepen zijn ingericht op een kindvriendelijke manier. De groepen stralen rust uit, maar ook de sfeer van thuis. De materialen zijn makkelijk te vinden en te pakken voor de kinderen. Daarnaast houden we in de inrichting rekening met uitdaging en ruimte. Uitdaging voor ieder kind om zicht te ontwikkelen op zijn of haar eigen tempo, met ruimte om dat te doen waar jij je goed bij voelt. Dit kan samenspel zijn, maar ook even alleen aan tafel een puzzel maken of een boek lezen.

De buitenruimte wordt ingericht door een hovenier gespecialiseerd in uitdagende tuinen voor groene opvang.

De buitenruimte moet mogelijkheden geven tot klimmen, verstoppen, ruiken en voelen maar ook om de elementen te ervaren. Bouwen met takken, plekken met schaduw en plekken met zon, gras afgewisseld met steen en zand etc.

Materialen aanbod

Op de groepen van de BSO is het spelmateriaal afgestemd op de leeftijd en de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen op de groep.

Observatiemethode

Eén keer per jaar observeren wij de kinderen aan de hand van onze welbevinden lijsten. In deze lijsten beschrijven we de ontwikkeling van de kinderen. Jaarlijks wordt dit met ouders besproken tijdens 10-minuten gesprekken.

Zijn er signalen van ontwikkelingsachterstanden, wordt dit allereerst binnen het team besproken en waar nodig doorverwezen naar de juiste hulpverlening, al dan niet in contact met ouder(s) en basisschool.

5. Pedagogisch handelen

Praktijkvoorbeelden

Sensitieve responsiviteit

Het geven van emotionele ondersteuning. Hierdoor leert een kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt, dat het serieus genomen wordt en de moeite waard is. De basis voor ontwikkeling wordt hierdoor gelegd;

BSO

- Wij benutten en creëren kansen voor oogcontact en aandacht;
- Wij verwoorden onze handelingen zodat de kinderen weten wat er gaande is en zich veilig kunnen voelen;
- Kinderen worden begroet bij binnenkomst. Hun naam wordt daarbij genoemd.
“Goedemiddag Karin, fijn dat je er bent”;
- tijdens het wennen geven wij extra aandacht aan het nieuwe kind en zijn/haar omgeving (zie wenbeleid);
- Wij geven vaak complimenten en aanmoedigingen: “goed zo, ga zo door” - Wij geven regelmatig een schouderklopje;
- Wij bereiden de kinderen voor op wat er komen gaat: “over 5 minuten gaan wij opruimen”.

Respect voor de autonomie

Het tonen van respect voor de eigenheid van het kind, dat zelf iemand wil zijn en zelf de wereld wil ontdekken. Dit betekent dat wij het kind de ruimte laat zelf op ontdekkingstocht te gaan, op een veilige manier. Dat betekent ook dat wij zoeken naar alternatieven voor het kind als de situatie gevaarlijk of ongewenst kan zijn.

BSO

- Wij leggen kinderen uit waar het gevaar in zit en leren hen daarmee omgaan;
- Wij maken gezamenlijk regels voor het stoeien, zodat de kinderen wel kunnen en mogen stoeien;
- De kinderen hebben keuzevrijheid, waardoor zij zelf kunnen bepalen wat zij willen doen;
- Kinderparticipatie, kinderen betrekken bij bepaalde beslissingen;
- Wij denken in mogelijkheden als een kind iets wil.

Structureren en grenzen stellen

Het structureren en grenzen stellen. Door situaties voor het kind te structureren en uit te leggen, krijgt het kind zicht op de situatie en kan er daardoor beter mee om gaan.

BSO

- Wij bereiden kinderen voor op het opruimen: “nog even spelen en dan gaan wij opruimen”

Informatie en uitleg geven

Het geven van informatie en uitleg. Wij gaan hierop in door het kind de gevraagde kennis en inzichten bij te brengen en uitleg te geven. In de begeleiding van kinderen tussen de 3-4 jaar staat dit aspect centraal.

BSO

- Wij voeren gesprekken met kinderen, bv over wat er in het nieuws is;
- Wij geven kinderen uitleg over het verkeer als wij van school naar de BSO lopen

Ontwikkelingsstimulering

Het stimuleren van ontwikkeling. Door kinderen uit te dagen iets nieuws te proberen, zonder hen te overvragen worden zij gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen;

BSO

- Wij geven de kinderen suggesties om verder te komen in hun ontwikkeling: “misschien kun je het ook zo doen”, of “misschien kun je een vliegtuig maken, wat zou je nog meer kunnen doen en maken?”

Het begeleiden van interacties tussen kinderen.

Door bewust op leeftijdsniveau de interacties tussen kinderen te begeleiden, leren zij op een positieve manier samen te zijn en samen te werken;

BSO

- Kinderen mogen zelf iets organiseren als zij dat willen. Als een kind een buitenspel wil doen, zeg wij: “Dat is een goed idee, hoe wil je dat regelen, wat heb je nodig, ga het maar doen...”

Groepsproces

- Op welke manier biedt de groep kinderen emotionele veiligheid

Bij Kinderopvang High Five bieden we de kinderen op de groep emotionele veiligheid door de groepsregels, afspraken en rituelen. Kinderen weten wat de regels zijn en spreken elkaar hier ook op aan.

We dragen zorg voor een prettige sfeer en een prettige, respectvolle manier van omgaan met elkaar zodat het kind zich op zijn gemak voelt. Als het zich op zijn gemak en veilig voelt, zal het kind zichzelf kunnen zijn, dingen ondernemen en zich durven te ontwikkelen. Structuur en duidelijkheid zijn nodig omdat het voor een kind belangrijk is om te weten waar het aan toe is. Dat geeft rust en een gevoel van veiligheid. We hebben afspraken over de dagindeling, over het aanbieden van speelgoed en het opbergen ervan. Ook hebben we regels voor de fysieke veiligheid om ongelukken te voorkomen.

- Hoe draagt de groep bij aan het ontwikkelen van persoonlijke competenties?

Competentie betekent het weten en het kunnen. Letterlijk betekent het bekwaamheid. Het ontwikkelen van de persoonlijkheid: weten wat je kunt, wie je bent, wat je leuk vindt, etc. Hierbij gaat het om persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Een kind ontdekt persoonlijkheidsaspecten door zelf activiteiten te ondernemen en door het omgaan met andere kinderen in de groep. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen hierbij. Het kind ontwikkelt hierdoor zelfvertrouwen en

zelfstandigheid, maar het leert ook om hulp te vragen als iets echt niet lukt. De pedagogisch medewerkers stimuleren initiatief en zelfvertrouwen door een positieve benadering.

Aandacht voor: wie ben ik? Wat kan ik?

Kinderen leren spelenderwijs wat ze leuk vinden om te doen, waar ze goed in zijn en waar ze minder goed in zijn. Door de verschillende ruimtes valt er genoeg te ontdekken waar ze graag mee spelen. Ook leren we de kinderen verantwoordelijkheid te dragen door bijvoorbeeld de tafel te dekken, zelfstandig buiten te laten spelen (met toestemming van de ouders) en op te ruimen na het gebruik van speelgoed. Daarnaast is er ook tijd voor 'vrij spel', dit staat bij ons voorop. Wie ben ik en wat kan ik wordt sterk ondersteund door buiten zijn.

Respect voor het kind, respect voor emoties

We hebben respect voor ieder kind zoals het is: zowel de leuke als de minder leuke kanten. We geven kinderen de ruimte zich emotioneel te ontwikkelen. Dit doen we door met het kind te praten over hoe het over bepaalde dingen denkt of voelt, door het te begeleiden in de dingen die het moeilijk vindt maar ook te stimuleren in het ondernemen van nieuwe activiteiten op allerlei gebied.

Kinderen hebben het recht af en toe boos of verdrietig te zijn. We nemen deze gevoelens serieus.

- Op welke manier draagt de groep bij aan het ontwikkelen van sociale vaardigheden?

Hierbij gaat het om kennis en vaardigheden zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Samenleven met anderen in een groep geeft veel interactie, contact en communicatie. Kinderen zien elkaar, doen elkaar na, maken vriendschappen en krijgen een band met elkaar. Ze leren samen iets maken, op elkaar te wachten, zich in te leven in een ander en rekening te houden met elkaar. Pedagogisch medewerkers stimuleren positieve interacties tussen kinderen.

Vriendschappen, open werken

Sommige kinderen kennen elkaar van school. Anderen ontwikkelen vriendschappen op de BSO. We geven kinderen de ruimte elkaar uit en op te zoeken. Buiten de eetmomenten zijn onze kinderen niet aan hun basisgroep gebonden. Ze kunnen van elke ruimte gebruik maken. Dit gebeurt in overleg met de pedagogisch werker.

Echte vriendschappen worden bevorderd. Kinderen worden niet gedwongen apart te spelen of juist met anderen te spelen als ze dat niet willen. Wel waken we ervoor dat kinderen niet buitengesloten worden. Bij vriendschap moet sprake zijn van gelijkheid. Is dit niet het geval en wordt een kind buitengesloten, dan kan het goed zijn aparte activiteiten aan te bieden zodat er meer ruimte, fysiek en geestelijk, ontstaat tussen de kinderen. Hetzelfde geldt voor broers en zussen. Zij kunnen veel aan elkaar hebben, vooral tijdens de wenperiode. Maar we zorgen er ook voor dat ze eigen vriendschappen kunnen ontwikkelen.

Sociaal gedrag betekent rekening houden met anderen, leren delen en opkomen voor jezelf. Door de dag door te brengen in een groep, het samen spelen, leren kinderen dat ze op hun beurt moeten wachten, moeten delen en de ander kunnen helpen. Wij vinden het belangrijk dat kinderen hun afspraken nakomen, eerlijk zijn en respect hebben voor de opvattingen en eigendommen van anderen.

Conflicten

Bij samen spelen hoort ook af en toe ruzie. Kinderen in conflict leren voor zichzelf op te komen en te onderhandelen. We kijken daarom eerst of de kinderen er zelf uit komen. Lukt dit niet, dan bemiddelt de pedagogisch medewerker in het conflict.

De werkwijze van de pedagogisch medewerker verschilt per conflict. Je kan niet op voorhand zeggen dat alle conflicten op dezelfde manier op te lossen zijn. Wat wij belangrijk vinden is dat een kind zelf een keuze kan maken. Er worden samen met het kind gekeken wat hen zou helpen om uit de conflictsituatie te komen.

Kinderen zijn bezig te leren hoe zij kunnen aangeven wat ze wel en niet willen. Door tegen elkaar te zeggen wat het probleem is, neemt de behoefte om boosheid lichamelijk te uiten af. Soms is het echter nodig om af te koelen voordat het kind kan zeggen wat er aan de hand is. Hoewel we slaan en schoppen niet goedkeuren realiseren we ons dat jongens fysieker zijn ingesteld. We keuren stoeien goed, maar houden in de gaten wanneer dit tot een conflict of gevecht leidt. Als we irritaties constateren, voorkomen wij een conflict of gevecht door met de kinderen gescheiden een spel te spelen of even een time out te geven op een rustige plek.

Pesten

Pesten wordt bij Kinderopvang High Five *niet* getolereerd. We treden op zodra we merken dat een kind gepest wordt. De pester moet leren wat opmerkingen betekenen voor een ander. Degene die gepest wordt helpen we, indien nodig, weerbaarder te worden.

- Op welke manier worden persoonlijke waarden en normen overgedragen?

Kinderen zullen zich de waarden en normen en de 'cultuur' eigen maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. De BSO is een bredere samenleving dan het gezin. Op de BSO komen kinderen in aanraking met verschillende aspecten van de cultuur en met de diversiteit die onze samenleving kenmerkt. Respect voor elkaar hebben, is voor ons de meest belangrijke waarde.

Regels

Op onze BSO hanteren we een aantal regels. Regels vinden we een te streng woord, daarom gebruiken we liever het woord afspraken. We vinden het belangrijk dat er afspraken zijn, maar willen wel te allen tijde het belang van het kind vooropstellen. We hanteren een aantal afspraken en laten daarnaast ruimte voor de kinderen om binnen deze afspraken hun grenzen te verkennen. Afspraken zijn er voor de rust, structuur, stabiliteit, veiligheid en hygiëne op de groep.

Een aantal van onze afspraken op een rij:

- we luisteren naar elkaar
- we lopen binnen rustig
- we helpen elkaar
- we praten rustig met en tegen elkaar
- we mogen elkaar niet pesten of pijn doen
- plassen, handen wassen en dan aan tafel
- we dekken samen de tafel en ruimen samen af
- we ruimen ons speelgoed op als we klaar zijn met spelen

We laten kinderen meedenken en meebeslissen in regels en het oplossen van conflicten. Er zijn basisregels maar de verdere invulling gebeurt samen met de kinderen. Door de kinderen meer verantwoordelijkheid te geven worden ze betrokken bij het groepsproces. Zij bepalen daardoor ook voor een deel de sfeer op de groep.

Verjaardagen

Op de BSO is er de mogelijkheid je verjaardag te vieren. De jarige wordt toegezongen en mag trakteren. De jarige krijgt een persoonlijk cadeautje met kaartje. De voorkeur gaat uit naar een gezonde traktatie. Voor traktatietips kunnen wij ideeën geven.

Feestdagen

Op school en ook thuis wordt al veel aandacht besteed aan feestdagen zoals Vaderdag en Moederdag kerst en Pasen. Via het thematisch werken komen de feestdagen aan bod. Met Pasen schilderen wij eieren en bekleden we samen paastakken.

Omdat de decembermaand erg druk is en er Sinterklaas wordt gevierd op sportverenigingen, thuis of op het werk bij ouders hebben wij ervoor gekozen om Sinterklaas bewust niet te vieren op KOV High Five om de maand rustiger te houden.

De kerstvakantie leent zich prima om bezig te zijn met het thema kerst en natuurlijk mogen ze dan een kerstboom optuigen.

Met kerst worden er knutselactiviteiten aangeboden, krijgt ieder kind een persoonlijk kerstkaartje en vieren we gezamenlijk kerst d.m.v. een kerstmaaltijd.

Terugkerende feesten geven structuur aan het jaar en dragen bij aan het overbrengen van cultuur.

- We gaan om met respect ten aanzien van alles wat leeft.

Hoe gaan wij om met verschillen in achtergrond, leefomgeving, cultuur en waarden en normen? Tussen kinderen? Tussen pedagogisch medewerkers?

Respect voor elkaar, positief omgaan met elkaar

Mensen zijn verschillend in aanleg, vinden verschillende dingen leuk en hebben een eigen inbreng. We vinden het belangrijk hierop in te spelen. Wij geven kinderen de ruimte te zijn wie ze zijn. Ook de pedagogisch medewerkers verschillen onderling in kleur, afkomst of geloof. Anders dan thuis is niet beter of slechter. De wereld van de kinderen wordt vergroot en verrijkt door deze diversiteit.

De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in hun gedrag. Door te letten op het eigen taalgebruik, door respect te tonen door het kind bij de naam te noemen, te luisteren en het kind uit te laten praten en respectvol over het kind te praten. Hun reacties geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar worden door kinderen ook gekopieerd..

- Hoe creëren wij een open, transparante cultuur?

Bij Kinderopvang High Five is sprake van een open cultuur, medewerkers spreken elkaar aan en praten erover als ze bijvoorbeeld knelpunten signaleren (met elkaar en/of met locatiemanager). Medewerkers kunnen altijd terecht bij de locatiemanager met vragen en opmerkingen en als het nodig is wordt er een extra overleg ingepland. Bij

functioneringsgesprekken wordt er onder andere gepraat over de samenwerking (hoe gaat het tussen de collega's, (hoe) wordt er feedback gegeven en waar kan het beter). Er zijn gesprekken over de ontwikkeling van de kinderen, er is een overdracht en ouders kunnen altijd bij de medewerkers en locatiemanager terecht met vragen en opmerkingen. We houden door middel van een nieuwsbrief ouders op de hoogte van de ontwikkelingen op de vestiging. Als ouders ongerust zijn over bijvoorbeeld signalen van hun kind, is dit altijd bespreekbaar.

Gesprekstechnieken worden jaarlijks geoefend bijvoorbeeld tijdens overlegmomenten, intervisie of coaching:

- Hoe geef je je collega feedback
- Hoe communiceer je met een ouder kind of een ouder die grensoverschrijdend gedrag vertoont
- Hoe maak je zorgen kenbaar over een kind naar de ouder
- Hoe ga je om met opmerking of klacht van een ouder of collega

- Welke waarden zijn voor ons belangrijk?

Wij vinden het belangrijk dat er op de groepen een sfeer wordt gecreëerd waarbinnen openheid, vertrouwen, respect en acceptatie een belangrijke plaats in nemen. Wij doen dat op de volgende manier:

- Zelf het goede voorbeeld te geven;
- Wanneer het over pesten gaat is het voorbeeld dat de pedagogisch medewerker geeft van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken, waar kinderen gerespecteerd worden in hun eigenheid, waar agressief gedrag van kinderen en leiding niet wordt geaccepteerd en waar de leiding duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen;
- Door (samen met) de kinderen gedragsregels af te spreken;
- Wij laten aan de andere kinderen zien dat iedereen verschillend is en dat iedereen zijn eigen talenten heeft;
- Wij geven de kinderen en de groep als geheel vaak en bewust complimentjes;
- Wij laten kinderen elkaar helpen en geven complimenten als dat gelukt is;
- Wij benoemen regelmatig de sfeer op de groep;

Fysieke omgeving

- Op welke manier draagt de inrichting van de ruimte bij aan het gevoel van emotionele veiligheid van kinderen? Speelgoed en materialen staan op vaste plekken, zodat kinderen weten waar ze alles terug kunnen vinden. De ruimtes zijn zo huiselijk mogelijk ingedeeld. Ook zijn er plekken gecreëerd waar kinderen zich terug kunnen trekken. Doordat de ruimte in balans is en een plezier is om door heen te lopen, ervaart iedereen die binnen komt een welkom gevoel.

- Hoe draagt de inrichting van de ruimte bij aan de zelfstandigheid van kinderen? Speelgoed en de materialen staan in de groepen zo veel mogelijk op kind hoogte. We stimuleren kinderen om materialen zelf te pakken en een keuze te maken in met welk speelgoed en materiaal ze gaan spelen.

- Hoe draagt de inrichting van binnen- en buitenruimte bij aan sociale interacties?

De inrichting van de binnen en buitenruimte nodigt uit tot samen spelen in bijvoorbeeld de poppen of bouwhoek. Daarnaast kunnen kinderen zich in deze hoeken of bijvoorbeeld op de bank terugtrekken om rustig te zitten of een boekje te lezen. Ook buiten kunnen de kinderen elkaar ontmoeten. Of lekker alleen in bijvoorbeeld de zandbak spelen of een rondje rijden op de fiets.

Materialen

- Hoe dragen de gekozen materialen bij aan emotionele veiligheid?

Per groep zijn materialen aanwezig die passen bij de leeftijd en ontwikkelingsbehoefte van de kinderen. Daarnaast weken we met thema's waarbij ook emoties, feestdagen en bijzondere gebeurtenissen centraal staan.

- Op welke manier dragen de aanwezige materialen bij aan het ontwikkelen van persoonlijke competenties en talenten?

Kinderen krijgen zelfvertrouwen als ze dingen ook zelf mogen (proberen) en vertrouwen krijgen dat ze het kunnen. Dat ze zelf mogen ontdekken en op hun manier oplossen waarbij pedagogisch medewerkers tijd en ruimte bieden en indien nodig wat hulp. Wanneer een kind moeite heeft met een puzzel dan helpt de pedagogisch medewerker, er worden ook diverse materialen aangeboden zodat het kind kan ervaren wat je allemaal kan doen met onder andere verf, klei en zand.

Daarnaast wordt het kind ook gestimuleerd tot het gebruiken van zijn fantasie. Bij Kinderopvang High Five is er een ruim aanbod aan materialen die de fantasie prikkelen en uitdaging bieden. Denk aan de poppenhoek, lego, duplo, een keukentje en verkleedkleren.

- Op welke manier dragen de aanwezige materialen bij aan sociale competenties? We zorgen ervoor dat de groepsruimtes en het speelmateriaal uitdaagt tot het maken van onderlinge contacten. Door de verschillende speelhoeken kunnen kinderen ongestoord naast of met elkaar spelen, terwijl ze ook kunnen zien wat andere kinderen doen en daarnaartoe lopen.

De pedagogisch medewerker houdt rekening met kindervriendschappen, en met de behoefte van het kind om samen of juist individueel te spelen. Aan tafel willen sommige kinderen bijvoorbeeld graag naast elkaar zitten. De pedagogisch medewerker weet dit en houdt hier rekening mee.

Activiteiten

- Hoe dragen de activiteiten bij aan emotionele veiligheid?

de activiteiten die aangeboden worden door de pedagogisch medewerkers zijn afgestemd op de betreffende groep. De medewerkers kennen de kinderen en kennen hun groep. Zij kunnen dan ook heel goed inschatten waar de groep, of een individueel kind behoefte aan heeft.

- Op welke manier hebben kinderen invloed op de dagindeling, activiteiten, voeding, regels e.d.

Kinderen kunnen gedurende de gehele dag zelf beslissen wat ze doen. Kinderen worden gestimuleerd deel te nemen aan activiteiten, maar niet gedwongen. Alleen de maaltijden eten we gezamenlijk met alle kinderen aan tafel. Daarbij heeft een kind wel de keuze wat het kind wil eten, wat het kind voor beleg op zijn boterham wil en of het wel of niet drinkt. We

stimuleren kinderen hierin, maar dwingen niet. Het aanbod aan fruit is per dag wisselend, zodat kinderen met verschillende soorten in aanraking komen.

Voertaal

De voertaal binnen alle groepen van Kinderopvang High Five is Nederlands.

Rituelen en pedagogisch handelen bij:

-halen en brengen

-eten en drinken

- Rituelen bij brengen (dagelijkse afscheid tijdens schoolloze en vakantiedagen) We zijn geopend vanaf 07:00 uur 's morgens. De inloop voor ouders is tot 09:00 uur. We verwachten dat alle kinderen binnen zijn. Wanneer het kind voor 09:30 uur nog niet gebracht en nog niet is afgemeld, nemen wij contact op met de ouder. Alle kinderen worden persoonlijk begroet. Er is uiteraard tijd voor een overdracht. Het is voor ons belangrijk om te weten hoe het met de kinderen gaat en of er nog bijzonderheden zijn waar wij rekening mee moeten houden. Bijzonderheden worden direct genoteerd in de tablet zodat de pedagogisch medewerkers die later binnen komen ook geïnformeerd zijn.

- Pedagogisch handelen bij brengen tijdens schoolloze en vakantiedagen

Het afscheid nemen gebeurt met de pedagogisch medewerker samen, we zwaaien daar waar het kind het prettigst vindt. Daarna spelen de kinderen weer verder, de een is aan het kleuren, anderen gaan puzzelen, en de ander leest een boek.

- Rituelen bij halen

Het einde van de dag is voor kinderen verschillend, de kinderen worden vanaf vijf uur alweer langzaam opgehaald. De een gaat dus weg tijdens het spelen, een ander als we na het spelen nog even met een koekje naar een boekje luisteren.

De pedagogisch medewerkers vertellen de ouders wat er die dag is gedaan en of er nog bijzonderheden zijn.

- Pedagogisch handelen bij halen

We begeleiden de kinderen en vertellen ze wat er gaat gebeuren: "jij wordt ook zo opgehaald". Als kinderen opgehaald worden zeggen we de kinderen gedag, vertellen we wanneer we ze weer zien en wensen ze een fijne avond.

- Eten en pedagogisch handelen bij eten

De kinderen krijgen limonade, fruit en boterhammen/crackers. Voordat ze aan tafel gaan, wassen ze allemaal de handen. Bij het eten hanteren we het advies van het voedingscentrum. Kinderen hebben een eigen keuze voor het soort beleg. De keuze is vaak smeerkaas, worst, kaas of pindakaas.

Bij voedselallergieën bespreken de ouders en de pedagogisch medewerkers welk alternatief er aangeboden kan worden. Verder houden we rekening met religieuze overwegingen, zoals het niet eten van varkensvlees. Tijdens de woensdagmiddag, schoolvrije dagen en vakanties verzorgen wij ook de lunch.

Iedere dag geven we de kinderen tijdens het eten de gelegenheid om hun belevenissen met ons te delen. De kinderen vertellen over hun schooldag en de pedagogisch medewerkers vertellen over de activiteiten die aangeboden worden die dag. Kinderen kunnen kiezen uit verschillende activiteiten of besluiten iets voor zichzelf te gaan doen. Na het eten ruimen we samen de tafel af en starten we met de activiteiten of vrij spel. Als het weer het toelaat, bieden we de kinderen elke dag de mogelijkheid om buiten te spelen. Aan het eind van de dag bieden we de kinderen nog een koekje aan.

Spelen: afspraken, rituelen en pedagogisch handelen bij

vrij spel

geleid spel

buiten spelen

mediagebruik

- Vrij spel/geleid spel

Themajaarkalender, activiteiten en leeftijd gericht werken:

BSO is vrije tijd. Wij leggen daarom de nadruk op ontspanning en leren kinderen om een zinvolle invulling aan hun vrije tijd te geven en daarvan te genieten. Door ons gevarieerde activiteitenaanbod leren kinderen waar hun belangstelling ligt.

Ook de kinderen zelf komen met originele ideeën. Kinderen zijn overigens niet verplicht met alles mee te doen. Op school moeten ze al zoveel, dus als ze vrij willen spelen of gewoon 'even niks' willen doen, dan mag dat. Een voorbeeld van een activiteit is voor in lente, het poten van plantjes en in de winter het maken van iglo's bestaande uit suikerklontjes of in de herfst vetbolletjes voor de vogeltjes knutselen.

Wij werken leeftijdsgericht. Een pedagogisch medewerker kan besluiten met een groepje kleuters wat te doen. Of bedenkt een uitdagend spel voor de oudste kinderen, zonder dat ze gestoord worden door de jonge kinderen. Onze spelletjeskast staat vol met verschillende spelletjes voor alle leeftijden.

In vakanties plannen we diverse leuke activiteiten en uitstapjes.

Zelfstandigheid en dingen alleen doen:

We stimuleren kinderen op te groeien tot zelfstandige mensen. Wat kinderen zelf kunnen, moeten zij ook zoveel mogelijk zelf doen, ook al gaat dat soms langzaam. Een pedagogisch medewerker biedt het kind hulp waar dat nodig is, geeft begeleiding naar het "zelf kunnen" en laat het kind iets zelf doen als het dat zelf kan.

Kinderen groeien in hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dit houdt in eigen keuzes leren maken, zelf kiezen met wie je speelt, zelf kiezen wat je speelt. De rol van de pedagogisch medewerker is die van begeleider. Kinderen kunnen dingen ondernemen zonder te veel bemoeienissen.

- Buitenspelen

Onze BSO maakt gebruik van de eigen buitenruimte met materiaal om mee te spelen.

Daarnaast maken we regelmatig uitstapjes naar het bos of park. We verzamelen natuurlijke materialen om mee te spelen of later een activiteit mee uit te voeren.

We nemen buiten ook mee naar binnen; we zaaien en oogsten continue en kinderen hebben de regie over de moestuin. Als we een goede oogst hebben, eten we fruit uit eigen tuin.

De voetballertjes krijgen soms grasvlekken op hun broek. Wij vragen daarom rekening te houden met de kledingkeuze van de kinderen en geen kleding aan te trekken waarin ze niet vies mogen worden. Zo kunnen ze ongestoord ravotten, ontdekken en plezier hebben!

Larzen van thuis mogen meegenomen worden en kunnen op de opvang bewaard worden. Zo heeft uw kind altijd geschikt schoeisel voor buiten bij zich!
In de winterdag kan uw kind ook sloffen meenemen.

Daarnaast biedt het buiten spelen ons een uniek kijkje in de belevingswereld van kinderen. Kinderen hebben buiten meer het gevoel 'vrij' te zijn en laten zien hoe ze in elkaar steken, waar kwaliteiten liggen, waar angsten liggen en hoe het creatieve inzicht is.

Uitstapjes:

Bij Kinderopvang High Five worden er regelmatig uitstapjes georganiseerd of spontaan ondernomen.

In de vakanties en/of school loze dagen worden de meeste uitstapjes van tevoren gepland, dit omdat er in de vakantie ruimte is voor uitgebreide uitstapjes zoals bijv. het maisdoolhof, kinderboerderij, monkey town etc.

Bij alle uitstapjes die ondernomen worden is de locatiemanager op de hoogte en worden de ouders hierover geïnformeerd of hangt er een brief aan de deur met alle informatie betreffende het uitstapje, tevens zijn de pedagogisch medewerkers tijdens uitstapjes altijd telefonisch bereikbaar. Tijdens een uitstapje voldoen we altijd aan de dan geldende BKR. Tijdens het intakegesprek wordt er verteld dat er uitstapjes gemaakt worden en wordt er hiervoor toestemming gevraagd. De ouders tekenen hiervoor. Meer informatie hierover is terug te vinden in het 'protocol uitstapjes'.

-Mediagebruik

Gebruik van mobiele telefoons door kinderen is niet toegestaan. Kinderen dienen hun telefoon bij binnenkomst aan de pedagogisch medewerkers te geven of in hun tas te laten.. De telefoon wordt wanneer nodig opgeborgen en aan het eind van de dag krijgen de kinderen de telefoon weer mee naar huis.

Op de BSO hebben we diverse (spel)computers, kinderen mogen hier onder begeleiding van een pedagogisch medewerkers spelletjes op spelen. Maar gedurende maximaal 45 minuten per dag.

Soms wordt er met de kinderen tv gekeken als ze bijvoorbeeld een erg drukke dag hebben gehad, of als dit past binnen het thema. Ook als het kind behoefte heeft zich even 'af te sluiten' kan dit een optie zijn.

-Normen en waarden m.b.t.

Taalgebruik

De voertaal op de BSO is Nederlands, wij communiceren met de kinderen in het Nederlands. Er wordt van ons verwacht correct Nederlands te spreken.

Tijdens diverse activiteiten wordt ook aandacht gegeven aan de taalontwikkeling. Door veel en goed met de kinderen te spreken, zingen en voor te lezen, wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. De kinderen horen dan veel taal.

Op de BSO wordt niet gescholden en geschreeuwd, dit geldt natuurlijk voor pedagogisch medewerkers maar dit is ook een regel voor de kinderen. Kinderen worden altijd aangesproken op taalgebruik dat anderen kan kwetsen, of anderszins niet aan de algemeen geldende normen voldoet.

Kleine kinderen worden groot, en ook kleine mondjes worden groot! Kinderen in de bovenbouw van de basisschool oefenen al vaak met pubergedrag. Een kind heeft bijdehandte

opmerkingen of vertoont dwars gedrag. Ook kan een kind ineens onzeker worden, of erg met zijn/haar uiterlijk bezig zijn. Erbij horen is heel belangrijk in deze leeftijdsfase.

Dit prepuberen zien we terug op de BSO. Het is soms lastig om met een opstandig kind in gesprek te gaan. Toch hoort er zich een wederzijds begrip te ontwikkelen. Puberende kinderen hebben pedagogisch medewerkers nodig om grenzen te stellen, dit doen wij door de kinderen in gesprek gaan met het kind. We proberen compromissen te sluiten wanneer er een machtsstrijd dreigt te ontstaan. We laten kinderen weten dat ze altijd bij ons terecht kunnen, scheppen een vertrouwensband.

- Seksualiteit en intimiteit

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van dat van de andere kinderen en van ons, gaan wij daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stellen wij wel grenzen om onszelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- Als kinderen de verschillen tussen jongens en meisjes gaan opmerken, bijvoorbeeld tijdens een wc bezoek, gewoon benoemen;
- Als een kind de pedagogisch medewerker aanraakt op intieme plekken, benoemen we dat we dat niet fijn vinden
- Ook kinderen mogen het zeggen als een aanraking niet fijn vinden;
- Kinderen mogen 'doktertje' spelen, kleren blijven aan;
- Jongens mogen met poppen spelen, hun nagels lakken of in een roze jurk rondlopen als ze dit fijn vinden, net zoals dat meisjes met auto's mogen spelen. Hierin maken wij geen onderscheid tussen jongens en meisje rollenpatronen.
- Wij kussen de kinderen op de wang en alleen als het initiatief vanuit het kind komt.

seksuele ontwikkeling

We nemen de gevoelens van het kind serieus. Zo ook op het gebied van de seksuele ontwikkeling. Bij Kinderopvang High Five zijn wij er ons bewust van dat de kinderen op speelse wijze hiermee bezig zijn. Als wij dit signaleren, spreken we het desbetreffende kind hierop aan. We proberen dit onderwerp zo open mogelijk te houden, ook ten aanzien van de kleine kinderen die deze gesprekken kunnen opvangen. Door het geen taboe te laten worden, hopen we dat de kinderen bewust worden van hun taalgebruik en uiten van gevoelens op de BSO en deze binnen de perken te houden. Als we opvallend gedrag signaleren ten aanzien van de seksuele ontwikkeling van een kind, dan zullen we dit ook bespreken met de ouder/verzorger van het kind. Hierbij vragen we of de ouder dit herkent. We leggen ook uit dat het normaal is dat een kind op iedere leeftijd zich op een andere manier seksueel ontwikkelt. We maken samen met de ouder afspraken met het desbetreffende kind omtrent zijn/haar gedrag.

verschil tussen jongens en meisjes

Onderzoek heeft uitgewezen dat jongens psychologisch anders in elkaar zitten dan meisjes. Over het algemeen hebben ze meer met sport en de voetbaltafel dan met Barbie en haar vriendinnen.

Jongens maken veel meer herrie en botsen met het speelgoed overal tegenaan. Ze zijn ongeduriger, dat zie je bijvoorbeeld bij het tekenen. Jongens zetten een kras op het papier en klaar! Natuurlijk zijn niet alle jongens zo. Meisjes zijn ook niet allemaal rustig. Zij maken over het algemeen minder herrie met speelgoed, maar huilen sneller.

Jongens willen graag en veel voetballen en ontdekken vaak het speelmateriaal door het uit elkaar te halen. Meisjes zie je meer aan tafel of in een hoek giechelen, praten over interesses, geheimen en wie op wie verliefd is.

Voor de rest valt op dat jongens meer ruimte gebruiken voor hun spel dan meisjes. In de manier van omgang met andere kinderen is er ook een verschil. Meisjes zijn vaak bezig hun plek in de groep veilig te stellen en om aardig gevonden te worden. Maar zij sluiten andere kinderen die ze niet aardig vinden eerder buiten. Jongens zijn geïnteresseerd in andere kinderen als ze hen kunnen 'gebruiken' in hun spel. Het spel is voor jongens aantrekkelijk als er sprake is van winnen of verliezen. Spelen kinderen tot een jaar of zeven nog veel met elkaar, vanaf ongeveer acht jaar verandert dat. Jongens willen niet meer met meisjes spelen en meisjes niet meer met jongens.

6. Kwaliteitszorg

- Ziekte van kinderen en medicijngebruik

Als ouder met een ziek kind sta je voor een dilemma. Breng ik mijn kind wel naar het kinderdagverblijf of hou ik hem/haar thuis? Het welbevinden van het kind staat voorop. Voor ons zijn de volgende vragen van belang. Voelt het kind zich niet lekker? Huilt het meer dan normaal? Wil het niet eten of slapen en heeft het meer aandacht nodig dan wij het op dat moment kunnen geven? Dan vinden wij het beter dat het kind wordt opgehaald. Koorts is niet altijd een goede graadmeter.

Het kan voorkomen dat een kind verhoging heeft, maar zich verder wel lekker voelt en het aan kan om op de BSO te blijven, terwijl een kind zonder koorts zich erg naar kan voelen en beter wel opgehaald kan worden.

Wel/niet naar de BSO

Soms is het lastig om als ouders te bepalen of hun kind zich goed genoeg voelt om naar school en / of BSO te gaan. Het kind was bijvoorbeeld de vorige dag niet zo lekker, maar 's morgens valt het wel weer mee. Bij twijfel kunnen ouders hun kind gewoon brengen, maar het is wel belangrijk dat wij goed ingelicht worden en als het niet gaat dan nemen wij contact op. Is een kind al een poosje aan het kwakkelen, dan is het soms ook verstandig om even de tijd te nemen om uit te zien. Op de BSO is het vaak drukker dan thuis en loopt een kind meer risico om opnieuw ziek te worden. Het is dan het beste om een paar dagen thuis te blijven om uit te rusten.

Wel/niet ophalen van de BSO?

Als wij merken dat een kind niet lekker is, bellen we de ouders op. Afhankelijk van hoe het gaat met een kind, willen we met de ouders een afspraak maken. Soms is een kind zo ziek, dat het beter is als het zo snel mogelijk wordt opgehaald. Het kan echter ook zo zijn dat we met de ouders afspreken dat we het nog even aankijken. We leggen het kind op een rustig plekje zoals een bank en houden gedurende de dag contact met de ouders over hun kind. Soms gaat het beter met het kind en kan het bij ons blijven, maar soms ook vragen wij de ouders hun kind op te halen omdat wij het kind te ziek vinden en de zorg niet meer kunnen bieden dat het nodig heeft.

Paracetamol

Soms worden kinderen naar de BSO gebracht, terwijl ze 's morgens thuis een paracetamol hebben gehad. Het is belangrijk dat wij dit weten. Paracetamol werkt een aantal uur en daarna loopt de koorts (soms snel) weer op. Als kinderen dan weer hangerig worden, weten wij eerder wat er aan de hand is en kunnen wij hier beter op inspelen.

Wij geven geen paracetamol aan kinderen, maar in bijzondere gevallen kan het natuurlijk wel. De ouders moeten dan wel een doktersrecept hebben en een medicijnverklaring ondertekenen, waarin zij ons hiervoor toestemming geven. Het is belangrijk om te realiseren dat paracetamol niet geneest. Het onderdrukt alleen de symptomen. Mocht het kind niet lekker naar school worden gebracht, horen wij dit ook graag! Dit kan via de leerkracht, maar nog liever via email of telefonisch.

Besmettingsgevaar

Als uw kind een besmettelijke ziekte of aandoening heeft, bijvoorbeeld waterpokken of een ontstoken oog, kan de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd worden voorkomen. Sommige ziektes zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden.

In andere gevallen kunnen wij verspreiding voorkomen door een goede hygiëne. Wij adviseren de ouders te overleggen met ons over de te nemen maatregelen ter voorkoming van besmetting op de BSO.

Het kan voorkomen dat door ons wordt geadviseerd dat kinderen met bepaalde symptomen beter niet, of onder bepaalde voorwaarden op de BSO kunnen zijn.

Wij volgen hierin de richtlijnen van de GGD t.a.v. infectieziekten.

Medicijngebruik

Als het kind (nog)medicijnen gebruikt als het naar de BSO gaat, wordt verwezen naar het protocol “Toediening geneesmiddelen”, dat op de vestiging aanwezig is. Voor de gezondheid van het kind is het van belang zorgvuldig om te gaan met het toedienen van medicijnen door ons en wij vragen de ouders dan ook een formulier daarvoor in te vullen en te tekenen.

-Zorgkinderen

Als er binnen de BSO zorg is over een kind, wordt dit eerst met de locatiemanager besproken. Een kind kan eventueel aan de hand van een ontwikkelingsobservatieformulier geobserveerd worden.

Naar aanleiding van de observatie maken de pedagogisch medewerkers afspraken in overleg met de locatiemanager over het plan van aanpak van het desbetreffende kind. De locatiemanager kan voor vragen, observatie en aanpak geraadpleegd worden.

De ouders worden na de eerste signalering geïnformeerd en de te nemen stappen worden met hen afgestemd.

In de sociale kaart van de locatie wordt aangegeven met welke externe instanties wij samenwerken als wij vragen hebben over kinderen.

- Uitwerking aanbevelingen Rapport Gunning:

- de procedure rondom werving en selectie

De procedure rondom personeel eisen die hieraan gesteld worden kunt u vinden in ons algemeen pedagogisch beleidsplan.

- het gebruik van de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Binnen KOV High Five werken wij met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Elke pedagogisch medewerker handelt volgens deze meldcode. De pedagogisch medewerk(st)ers zijn middels een (team)vergadering getraind om te werken met dit protocol. Tijdens (team) vergadering wordt er aandacht besteedt aan de borging van dit protocol. Per locatie is er een medewerker opgeleid en aangesteld als aandacht functionaris. Pedagogisch medewerkers kunnen de meldcode en de sociale kaart vinden in de mappen op de locatie. Ook werken we binnen High Five met de meldcode app.

7. Samenwerking met ouders

-Oudercontacten

Op elke vestiging is iedere pedagogisch medewerker verantwoordelijk voor alle kinderen van de groep. Elk kind krijgt vanaf zijn of haar start een vaste pedagogisch medewerker mentor toegewezen. Deze pedagogisch werker houdt in de gaten of alle gegevens up-to-date blijven en zorgt voor overdracht naar collega's. Ook zal deze mentor degene zijn die de oudergesprekken voert en in de gaten houdt dat de ouders daadwerkelijk gesprekken en verslagen krijgen. Als een ouder iets wil bespreken kan deze bij de mentor en bij de locatiemanager terecht.

- Overdracht

's Morgens, tijdens de VSO als de ouders de kinderen komen brengen geeft de ouder een mondelinge overdracht aan de pedagogisch medewerker over het kind. Wanneer het kind geen VSO heeft worden bijzonderheden telefonisch of via de ouderapp doorgegeven. 's Middags als het kind wordt opgehaald is er een uitgebreide overdracht aan de ouder over het kind.

- Intakegesprek

Als het kind geplaatst is worden de ouders gebeld voor het afspreken van een intakegesprek. In dit gesprek nemen we met elkaar de kindercentrumregels door, vertellen wij wie we zijn en wat we doen en geeft de ouder de BSO alvast de belangrijkste informatie over het kind.

- Evaluatiegesprek

Zes tot twaalf weken na de start op de BSO kunnen ouders aangeven wanneer er behoefte is aan een evaluatiegesprek. Samen met de mentor kan dit gesprek ingepland worden.

- Overgangsgesprek

Bij de overgang van de ene naar de andere groep hebben medewerkers onderling een overdracht. Ter voorbereiding observeren de pedagogisch medewerkers het kind aan de hand van de pedagogische opvoedingsdoelen die Kinderopvang High Five hanteert. In het ouder gesprek zal de pedagogisch medewerker vertellen over het welbevinden van het kind op de groep; voelt hij/zij zich veilig, hoe ontwikkelt het kind zich, waarin liggen uitdagingen voor het kind in zijn/haar ontwikkeling? Ouders kunnen altijd eerder een gesprek aanvragen als zij daar behoefte aan hebben.

- Exitgesprek

Als het kind het kindercentrum verlaat is er een mogelijkheid voor een exitgesprek met de pedagogisch medewerker.

- Ouderavond

Een keer per 2 jaar streven we ernaar om ouders uit te nodigen voor een ouderavond. Hierin kan een thema besproken worden of er wordt iemand uitgenodigd die dit kan doen. Dit gaat in overleg met de oudercommissie.

Oudercommissie:

De oudercommissie beslaat alle groepen van Moppies & Muiters.

Wilt u zich aanmelden voor de oudercommissie, neemt u dan contact met ons op. We zien u graag tegemoet!

Een verwijzing naar de protocollen die gebruikt worden

Door te werken met protocollen, afspraken en werkinstructies, werken wij eenduidig en bieden een zo'n veilig mogelijke opvang. Daarbij registreren wij de 'ongevallen' en zorgen ervoor dat er nieuwe afspraken gemaakt worden of oude aangescherpt om het betreffende ongeval te voorkomen.

Overige protocollen en afspraken zijn op te vragen bij de locatie.

Contactgegevens van Moppies & Muiers zijn:

Moppies & Muiers
Schoolstraat 44
7606 EP Almelo
0546 - 432976

schoolstraat@kovhighfive.nl